

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1959-1960.

9 JUNI 1960.

WETSONTWERP

houdende wijziging van de wet van 9 juli 1926
op de Werkrechtersraden.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE ARBEID ⁽¹⁾, UITGEBRACHT
DOOR DE HEER VERHENNE.

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie voor de Arbeid heeft haar onderzoek van het wetsontwerp op de Werkrechtersraden beperkt tot de enkele wijzigingen die door de Senaat zijn aangebracht aan de tekst door de Kamer in december jl. goedgekeurd.

Het is overbodig terug te komen op de retroacten van dit ontwerp, dat aanvankelijk door de heer Major in de vorm van een wetsvoorstel werd ingediend (*Stuk van de Kamer* n° 126, 1958-1959), maar door de Regering en de toenmalige Commissie voor de Arbeid en de Sociale Voorzorg grondig werd geamendeerd.

Het was de hoofdbekommernis van uw Commissie geen wijziging meer aan te brengen aan de tekst, zoals hij door de Senaat werd overgezonden.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Martel.

A. — Leden : de heren Barbeaux, Bertrand, Claeys, Debucquoy, De Paepe, Lebas, Peeters (Lode), Pêtre, Van den Daele, Van Elslande, Verhenne, Willot. — Deconinck, Dedoyard, De Keuleneir, Deruelles, Mevr. Fontaine-Borguet, de heren Hicquet, Major, Namèche, Van Acker (A.). — D'haeseler, Martens.

B. — Plaatsvervangers : de heren Bode, Decarpentrie, Mevr. De Riemaecker-Legot, de heren Duvivier, Tanghe, Witrix. — Brouhon, Castel, Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Demets, Leburton. — Cornet.

Zie :

126 (1958-1959) :

- N° 9 : Ontwerp door de Senaat gewijzigd.
- N° 10 : Amendementen.

Chambre des Représentants

SESSION 1959-1960.

9 JUIN 1960.

PROJET DE LOI

portant modification de la loi du 9 juillet 1926
organique des Conseils de prud'hommes.

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION DU TRAVAIL ⁽¹⁾,
PAR M. VERHENNE.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission du Travail a limité son examen du projet de loi sur les Conseils de prud'hommes aux quelques modifications apportées par le Sénat au texte adopté par la Chambre en décembre dernier.

Il est superflu de rappeler les rétroactes de ce projet, que M. Major avait déposé initialement sous forme de proposition de loi (*Doc. Chambre* n° 126, 1958-1959), mais que le Gouvernement et la Commission du Travail et de la Prévoyance Sociale de l'époque avaient amendée de façon approfondie.

Votre Commission a eu pour principal souci de ne plus modifier le texte tel qu'il a été transmis par le Sénat.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Martel.

A. — Membres : MM. Barbeaux, Bertrand, Claeys, Debucquoy, De Paepe, Lebas, Peeters (Lode), Pêtre, Van den Daele, Van Elslande, Verhenne, Willot. — Deconinck, Dedoyard, De Keuleneir, Deruelles, Mme Fontaine-Borguet, MM. Hicquet, Major, Namèche, Van Acker (A.). — D'haeseleer, Martens.

B. — Suppléants : MM. Bode, Decarpentrie, Mme De Riemaecker-Legot, MM. Duvivier, Tanghe, Witrix. — Brouhon, Castel, Mme Copée-Gerbinet, MM. Demets, Leburton. — Cornet.

Voir :

126 (1958-1959) :

- N° 9 : Projet amendé par le Sénat.
- N° 10 : Amendements.

Men zal zich herinneren dat het ontwerp een spoedeisend karakter vertoont, daar het bedoeld is om bij te dragen tot het verwerken van de aanzienlijke achterstand, waarmede men in de Werkrechtcrsraden te kampen heeft.

Wij verwijzen in dit verband o.m. naar het verslag van de heer Van den Daele, op 26 november 1959, namens de Commissie voor de Arbeid en de Sociale Voorzorg uitgebracht (Stuk n° 126/4).

In feite beperkte de bespreking, door uw Commissie aan het ontwerp gewijd, zich tot twee punten :

- 1° de amendementen voorgesteld door de heren Lindemans en Bode;
- 2° de wijzigingen aangenomen door de Senaat.

Wij zullen ons dan ook beperken tot het weergeven van de gedachtenwisseling in uw Commissie over die twee punten, die ten slotte zowel de algemene bespreking als de bespreking van de artikelen omvat.

1. De amendementen voorgesteld door de heren Lindemans en Bode (Stuk n° 126/4).

Een lid vestigt er de aandacht op dat, indien wijzigingen aangenomen worden aan de huidige tekst, het ontwerp zal moeten teruggezonden worden naar de Senaat. In dat geval is het twijfelachtig of het nog vóór het aanstaande zomer-reces definitief zal goedgekeurd zijn. Nochtans is die aan-neming, gezien het dringend karakter van het ontwerp waarop hierboven reeds de aandacht werd gevestigd, onont-beerlijk.

De Minister argumenteert in dezelfde zin.

Hij voert aan dat, indien de Commissie de wijzigingen van de rechtsgebieden in overweging neemt, die door de heren Lindemans en Bode worden voorgesteld, er geen reden is om het geheel van de indeling van het grondgebied over de verschillende Werkrechtcrsraden niet te herzien en voornamelijk de bevoegdheid van deze laatsten uit te breiden tot de talrijke gemeenten, die vooralsnog niet onder die bevoegdheid vallen.

Op dit ogenblik is vanwege de koninklijke commissaris voor de rechterlijke hervorming, de heer Van Reepinghen, een studie aan de gang betreffende de herinrichting van de Werkrechtcrsraden.

De Minister dringt er dan ook op aan dat de ingediende amendementen niet zouden worden aangehouden, maar eventueel zouden verwerkt worden in een afzonderlijk wets-voorstel.

Ter verdediging van de amendementen van de heer Lin-demans wordt door een lid aangevoerd dat het wetsvoor-stel van de heer Major, hetwelk inderdaad aanvankelijk uitsluitend ten doel had de werkzaamheden van de Werk-rechtcrsraden te bespoedigen, ingevolge diverse amende-menten, ook fundamentele wijzigingen heeft ondergaan zowel wat betreft de bevoegdheid *ratione materiae* als de territoriale bevoegdheid.

Indien men dan toch deze weg is opgegaan, aldus spre-ker, lijkt het noodzakelijk ook nog de door de heer Linde-mans voorgestelde wijzigingen aan te brengen.

Inderdaad deze amendementen beogen in de gebieden Brussel en de taalgrens, een betere rechtsbedeling te ver-zekeren dank zij een vereenvoudiging en een aanpassing van de rechtsgebieden. Op dit ogenblik is het zo, dat langs de taalgrens Vlaamse gemeenten afhangen van Werkrech-tercrsraden met zetel in het Waalse landsgedeelte en omge-keerd.

Aldus komt het voor, dat in bepaalde Werkrechtcrsraden een rechtzoekende niet in eigen taal kan gehoord worden en dat zijn zaak dus naar een andere Werkrechtcrsraad moet verwezen worden met alle tijdverlies en kosten van dien.

Een zelfde toestand doet zich voor in het Brusselse. Aldaar hangen zuiver landelijke en Vlaamse gemeenten af van de stadskantons. Daarom heeft de auteur van de amen-

Le projet, on s'en souvient, présente un caractère urgent, étant donné qu'il tend à résorber le retard considérable auquel les Conseils de prud'hommes doivent faire face.

Nous nous référons notamment à cet égard au rapport fait par M. Van den Daele, au nom de la Commission du Travail et de la Prévoyance Sociale, le 26 novembre 1959 (Doc. n° 126/4).

En fait, la discussion consacrée au projet par votre Com-mission n'a porté que sur deux points :

- 1° les amendements présentés par MM. Lindemans et Bode;
- 2° les modifications adoptées par le Sénat.

Nous nous bornerons dès lors à rendre l'échange de vues auquel ces deux points ont donné lieu au sein de votre Commission, et qui comprend tant la discussion géné-rale que l'examen des articles.

1. Les amendements présentés par MM. Lindemans et Bode (Doc. n° 126/4).

Un membre attire l'attention sur le fait que si le texte actuel est modifié, le projet devra être renvoyé au Sénat. Il est douteux que, dans ce cas, le projet puisse encore être voté avant les prochaines vacances parlementaires. Ce vote est pourtant indispensable, vu le caractère urgent du projet que nous avons déjà signalé ci-dessus.

Le Ministre plaide dans le même sens.

Il fait observer que si la Commission retient les modi-fications proposées, quant aux ressorts, par MM. Linde-mans et Bode, il n'y a aucune raison de ne pas revoir les limites des ressorts des divers Conseils de prud'hommes ni de ne pas étendre notamment la compétence de ces Conseils à toutes les communes qui, jusqu'ici, n'en relèvent pas encore.

M. Van Reepinghen, commissaire royal à la réforme judi-ciaire, étudie actuellement la réorganisation des Conseils de prud'hommes.

Le Ministre insiste par conséquent pour que les amende-ments présentés ne soient pas retenus, mais fassent éven-tuellement l'objet d'une proposition de loi distincte.

A l'appui des amendements de M. Lindemans, un membre invoque que la proposition de M. Major, qui ini-tialement tendait à accélérer les travaux des Conseils de prud'hommes, a, par suite de divers amendements, égale-ment subi des modifications fondamentales, tant en ce qui concerne la compétence *rationae materiae* que la compé-tence territoriale.

Puisqu'on s'est engagé dans cette voie, le membre estime nécessaire d'apporter également les modifications que M. Lindemans propose.

Les amendements tendent en effet à assurer une meil-leure administration de la justice dans les régions de Bruxelles et de la frontière linguistique. La situation est telle que, actuellement, des communes flamandes de la frontière linguistique relèvent de Conseils de prud'hommes ayant leur siège dans la partie wallonne, et vice versa.

C'est ainsi qu'il arrive parfois dans certains Conseils de prud'hommes qu'un justiciable ne puisse être entendu dans sa propre langue et que son affaire soit renvoyée devant un autre Conseil de prud'hommes avec toutes les pertes de temps et les frais que cela comporte.

Une situation analogue se présente dans l'agglomération bruxelloise. Là, des communes purement rurales et fla-mandes dépendent de cantons urbains. L'auteur des amen-

dementen voorgesteld twee nieuwe Werkrechtscraden op te richten in de nabijheid van de hoofdstad, met jurisdictie over een aantal gemeenten, die buiten de agglomeratie gelegen zijn. De zetels van die Werkrechtscraden zouden zijn Zaventem en Asse.

Het amendement van de heer Bode heeft tot doel een betere rechtsbedeling te verzekeren voor het arrondissement Ieper.

De Minister uit de wens dat de amendementen van de heren Lindemans en Bode zouden worden ingetrokken.

Hij verklaart dat de oprichting bij het ontwerp van Werkrechtscraden in Luxemburg haar oorsprong vindt in de uitbreiding van de bevoegdheid van die raden tot de bosarbeiders. Welnu, vroeger bestond aldaar geen Werkrechtscraad, wat, ingevolge de bedoelde uitbreiding van bevoegdheid, niet meer opgaat.

Wat de oprichting van nieuwe Werkrechtscraden in Limburg betreft, volstaat het te verwijzen naar de industriële evolutie, die deze provincie de jongste decennia heeft doorgemaakt, om de dringendheid van de bij dit ontwerp genomen maatregelen te beseffen.

Indien men evenwel de voorgestelde amendementen aanvaardt, kan men, zoals hierboven reeds werd gezegd, steeds verder gaan op de weg van de wijziging van de territoriale bevoegdheid en de oprichting van nieuwe Werkrechtscraden.

Een lid is het eens met de grond van de amendementen van de heren Lindemans en Bode. Iedereen moet in zijn eigen taal door de Werkrechtscraad van zijn gebied kunnen gehoord worden, en deze raden moeten in staat zijn kennis te nemen van het dossier van de belanghebbende in de taal van deze laatste.

Toch dringt spreker erop aan dat de amendementen zouden worden ingetrokken, omdat men niet de zekerheid heeft dat de Senaat eventuele wijzigingen nog vóór het zomerreces zal goedkeuren. Inderdaad, de voorgestelde wijzigingen kunnen er nieuwe oproepen en dan weet men uiteindelijk niet meer, waar men eindigt. Hij herinnert eveneens aan de erbarmelijke omstandigheden, waarin sommige Werkrechtscraden moeten werken, wat de spoedbehandeling van het huidige ontwerp rechtvaardigt.

Een lid sluit zich aan bij de argumenten van de vorige spreker. Hij is van oordeel dat wijzigingen als die verdedigd door de auteurs van de amendementen, kunnen in overweging genomen worden bij de behandeling van de voorstellen, die door de koninklijke commissaris voor de rechterlijke hervorming, met het oog op een definitieve reorganisatie van de Werkrechtscraden, zullen gedaan worden.

De verdedigers van de amendementen verklaren zich akkoord hun amendementen in te trekken, met dien verstande, dat de Commissie zou vaststellen dat bij een eerste onderzoek deze amendementen een gunstig vooroordeel mochten ontmoeten en dat bij indiening van een wetsvoorstel, die deze zou overnemen, dit voorstel bij voorrang door de Commissie zou behandeld worden. De Commissie sloot zich eenparig daarbij aan.

2. De wijzigingen aangenomen door de Senaat.

Daaromtrent werd door de Minister de volgende commentaar uitgebracht: De meerderheid der aangebrachte wijzigingen werden hoofdzakelijk ingegeven door de bezorgdheid de tekst te verbeteren door meer klaarheid er in te brengen. Deze vormwijzigingen beogen de artikels 2, 5, 13, 15, 18, 19, 20, 23, 29, 30, 41 en 42 van het ontwerp door de Senaat overgemaakt.

Anderzijds werden door sommige van de door de Senaat aangenomen amendementen ook enkele wijzigingen ten gronde aangebracht.

dements a, pour ces motifs, proposé la création de deux nouveaux Conseils de prud'hommes dans la périphérie de la capitale, ayant juridiction sur un certain nombre de communes sises en dehors de l'agglomération. Les sièges de ces Conseils de prud'hommes seraient établis à Zaventem et à Asse.

L'amendement de M. Bode tend à assurer une meilleure administration de la justice pour l'arrondissement d'Ypres.

Le Ministre exprime le désir que les amendements de MM. Lindemans et Bode soient retirés.

Il déclare que la création, prévue au projet, de Conseils de prud'hommes dans le Luxembourg trouve son origine dans l'extension de la compétence desdits Conseils aux travailleurs forestiers. Or, il n'y existait pas de Conseil de prud'hommes, ce qui n'est plus le cas depuis ladite extension de compétence.

En ce qui concerne la création de nouveaux Conseils de prud'hommes dans le Limbourg, il suffit de se référer à l'évolution industrielle qu'a connue cette province au cours de ces dernières décennies, pour admettre l'urgence des mesures envisagées par le présent projet.

Toutefois, si les amendements présentés étaient adoptés, où s'arrêteraient, ainsi qu'il a été dit ci-dessus, les modifications de la compétence territoriale et la création de nouveaux Conseils de prud'hommes ?

Un membre marque son accord, quant au fond, avec les amendements de MM. Lindemans et Bode. Chacun doit avoir la faculté d'être entendu dans sa propre langue par le Conseil de prud'hommes de son ressort, et celui-ci doit être à même de prendre connaissance du dossier de l'intéressé dans la langue de celui-ci.

L'orateur insiste cependant pour que soient retirés les amendements parce qu'il n'est pas certain que le Sénat adoptera, avant les vacances parlementaires des modifications éventuelles. Les modifications proposées sont en effet susceptibles d'en entraîner d'autres et, dans cette éventualité, on ne voit plus, en fin de compte, où cela finirait. Il rappelle également les circonstances déplorables dans lesquelles doivent fonctionner certains Conseils de prud'hommes, ce qui justifie la procédure d'urgence adoptée pour l'examen du présent projet.

Un membre se rallie aux arguments de l'orateur précédent. Il est d'avis que des modifications préconisées par les auteurs des amendements pourraient être prises en considération lors de l'examen des propositions que fera le commissaire royal à la réforme judiciaire en vue de la réorganisation définitive des Conseils de prud'hommes.

Les auteurs des amendements sont d'accord pour retirer ceux-ci, à condition que la Commission constate que ceux-ci bénéficient d'un préjugé favorable et que, lors du dépôt d'une proposition dans laquelle ils seraient repris, ladite proposition soit discutée par priorité en Commission. A quoi la Commission s'est ralliée à l'unanimité.

2. Les modifications adoptées par le Sénat.

Le Ministre a fourni à ce sujet les commentaires suivants: La plupart des modifications apportées ont été principalement inspirées par le souci d'améliorer le texte en le précisant davantage. Ces modifications de pure forme ont trait aux articles 2, 5, 13, 15, 18, 19, 20, 23, 29, 30, 41 et 42 du projet transmis par le Sénat.

En outre, certains amendements adoptés par le Sénat ont également apporté des modifications au fond.

Aldus werd nodig geoordeeld nader te omlijnen :

1° dat het toepassingsgebied zich uitstrekt tot het huispersoneel waarvan de gewone bedrijvigheid uit geestesarbeid bestaat (art. 4);

2° het recht zich te laten vertegenwoordigen voor het verzoeningsbureau diende meer uitdrukkelijk bevestigd (art. 16);

3° de persoon die één der partijen vertegenwoordigt, moet houder zijn van een speciale volmacht (art. 18);

4° de uiterste datum van 31 december 1960 vastgesteld voor de verkiezingen, werd verschoven naar 31 december 1961 ten einde het mogelijk te maken op dezelfde datum alle verkiezingen in de sociale sector te doen plaatshebben (art. 32);

5° de zetel die aanvankelijk te Neufchâteau zou gevestigd worden, werd verlegd naar Libramont; de Senaat heeft rekening gehouden met de rechtzoekenden, voor wie Libramont gemakkelijker te bereiken is dan Neufchâteau (art. 30, 31, 32);

6° enkele lichte correcties dienden aangebracht aan de ambtsgebieden van zekere Raden (art. 32, 36bis, 37, 37bis, 38).

Deze uiteenzetting van de Minister gaf geen aanleiding tot een uitvoerige gedachtenwisseling.

Alleen verklaarde een lid zich niet te kunnen verenigen met de verdaging van de verkiezingen voor de Werkrechtshouders tot 31 december 1961, met het oog op de gelijktijdige inrichting van alle verkiezingen, die in de maatschappelijke sector moeten plaats hebben.

Hij ziet niet in, waarom men zopas het spoedeisende karakter van de nieuwe wetgeving heeft ingeroepen ten einde de amendementen van de heren Lindemans en Bode te doen intrekken, dan wanneer men zo maar zonder meer aanvaardt dat de verkiezingen voor de Werkrechtshouders een jaar worden uitgesteld.

Welnu de laatste verkiezingen van die aard dateren van 1950. Hij is van oordeel dat zulks de normale werking van vele Raden, die niet meer volledig zijn samengesteld, zal belemmeren.

Hij kant zich dan ook resoluut tegen elke verdaging van de bedoelde verkiezingen om die te doen samenvallen met verkiezingen van een geheel ander type, zoals bv. die voor de comités voor veiligheid en hygiëne.

Een ander lid stipt aan dat de bedoelde verkiezingen enkel van belang zijn voor de vernieuwing van de bestaande Werkrechtshouders. De nieuw opgerichte Raden zullen onmiddellijk in werking treden bij de verschijning van het desbetreffende koninklijk besluit en men moet dus in dit opzicht niet beducht zijn voor vertraging. Maar ook wat de aanvulling van opengevallen mandaten in de bestaande Werkrechtshouders betreft, voorziet het ontwerp in een aangepaste procedure (art. 32).

Het lid heeft er dus geen bezwaar tegen dat eventuele verkiezingen voor de vernieuwing van de Werkrechtshouders worden uitgesteld tot 31 december 1961, indien daardoor de gelijktijdige inrichting van alle verkiezingen voor de sociale sector kan verwezenlijkt worden.

De Minister onderstreept op zijn beurt dat het uitstel met één jaar door hem is voorgesteld op eenparig verzoek van de representatieve organisaties van werkgevers en werknemers die streven naar eenvormigheid van de verkiezingen in de sociale sector.

Voor het overige onderschrijft hij de verklaring door het vorige lid afgelegd.

Daarop worden de artikelen en het ontwerp in zijn geheel door uw Commissie eenparig aangenomen.

De Verslaggever,
L. VERHENNE.

De Voorzitter,
J. MARTEL.

C'est ainsi qu'il a été estimé nécessaire de préciser :

1° que le champ d'application inclut les gens de maison dont l'activité habituelle consiste à effectuer un travail intellectuel (art. 4);

2° qu'il y avait lieu d'affirmer plus explicitement le droit de se faire représenter devant le bureau de conciliation (art. 16);

3° que la personne qui représente l'une des parties doit être porteur d'une procuration spéciale (art. 18);

4° que l'extrême limite du 31 décembre 1960, fixée pour les élections, a été portée au 31 décembre 1961 afin de pouvoir procéder à la même date à toutes les élections dans le secteur social (art. 32).

5° que le siège, initialement prévu à Neufchâteau, a été transféré à Libramont; le Sénat a tenu compte de ce que pour les justiciables les communications sont plus faciles avec Libramont qu'avec Neufchâteau (art. 30, 31 et 32);

6° qu'il convenait d'apporter certaines corrections aux ressorts de certains Conseils (art. 32, 36bis, 37, 37bis et 38).

Cet exposé du Ministre n'a pas donné lieu à un large échange de vues.

Un membre a seulement déclaré qu'il ne pouvait se rallier à l'ajournement jusqu'au 31 décembre 1961 des élections pour les Conseils de prud'hommes en vue de l'organisation simultanée de toutes les élections qui doivent avoir lieu dans le secteur social.

Il ne voit pas pourquoi l'on invoque le caractère urgent de la nouvelle législation pour justifier le retrait des amendements de MM. Lindemans et Bode, alors que l'on accepte sans plus que les élections pour les Conseils de prud'hommes soient retardées d'un an.

Or, les dernières élections datent de 1950. Il estime que le fonctionnement normal de nombreux Conseils qui ne sont plus au complet s'en trouvera entravé.

Aussi, il est hostile à tout ajournement des élections en question pour les faire coïncider avec les élections d'un tout autre type, comme par exemple celles pour les comités de sécurité et d'hygiène.

Un autre membre observe que les élections en question n'ont de l'importance que pour le renouvellement des Conseils de prud'hommes existants. Les Conseils nouvellement créés entreront immédiatement en fonction lors de la publication de l'arrêté royal qui les concerne. Il n'y a donc pas lieu de redouter du retard à cet égard. Mais le projet prévoit également une procédure appropriée en vue de pourvoir aux vacances dans les Conseils de prud'hommes existants (art. 32).

Le membre ne voit donc aucune objection à l'ajournement jusqu'au 31 décembre 1961 d'élections éventuelles pour le renouvellement des Conseils de prud'hommes si cet ajournement permet l'organisation simultanée de toutes les élections dans le secteur social.

Le Ministre souligne à son tour qu'il a proposé l'ajournement d'un an à la demande unanime des organisations représentatives des employeurs et des travailleurs, qui désirent que les élections dans le secteur social soient uniformisées.

De plus, il souscrit à la déclaration faite par le membre précédent.

Les articles et le projet dans son ensemble sont ensuite adoptés à l'unanimité par votre Commission.

Le Rapporteur,
L. VERHENNE.

Le Président,
J. MARTEL.